

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

nimi: EESTI SISEAUDIITORITE ÜHING

registrikood: 80127447

tänava/talu nimi, Tartu mnt 50

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10115

telefon: +372 5219683

e-posti address: info@siseaudit.ee

veebilehe address: www.siseaudit.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 6 Tulu ettevõtlusest	12
Lisa 7 Muud tulud	13
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	13
Lisa 9 Tööjõukulud	13
Lisa 10 Muud kulud	14
Lisa 11 Seotud osapooled	14
Aruande allkirjad	15

Tegevusaruanne

MTÜ Eesti Siseaudiitorite Ühing (ESAÜ) on asutatud 2000. aastal. Samast aastast on ESAÜ Rahvusvahelise Siseaudiitorite Instituudi (*The Institute of Internal Auditors, IIA*) liikmesorganisatsioon ning alates 2007. aastast ECIIA (*European Confederation of Institutes of Internal Auditing*) liige.

ESAÜ teeb koostööd Audiitorkogu, Eesti Infosüsteemide Audiitorite Ühingu, Eesti Raamatupidajate Koja, Eesti Kvaliteediühingu, Rahandusministeeriumi ning suuremate audiitorettevõtetega, vahendades mh oma ürituste infot ning pakkudes enamikele partneritele soodushindadega osalust koolitustel.

ESAÜ juhtimine ja muudatused 2015. aastal

Aruandeaasta maikuu lõppesid ESAÜ seniste juhatuse liikmete volitused. Üldkoosolekul 14.05.2015 valiti uus juhatuse koosseis: Elsa Leiten (esimees; IIA kontaktisik, sertifitseerimine, SAKK liige), Ellen Kass (vastutusvaldkond: Eestisesed koostöö- ja partnerlussuhted), Krista Nelson (finantsjuht), Mare Timian (vastutusvaldkond: liikmeskond) ja Roman Laidinen (vastutusvaldkond: Põhja- ja Baltimaade väliskoostöö, spordiseksioon). Ellen Kass taandati juhatusest tema sellekohase avalduse alusel oktoobris toimunud erakorralisel üldkoosolekul ning valiti juhatusse kaks uut liiget: Piret Lantin ja Terje Keerberg. 28.10.2015 muudeti ka osade juhatuse liikmete vastutusvaldkondi järgmiselt – Roman Laidinen (aseesimees, spordiseksioon), Piret Lantin (kutsetegevuse populariseerimine ja koostöö ülikoolidega), Terje Keerberg (Eestisesed koostöö- ja partnerlussuhted, sh Riigikontroll, audiitorettevõtted, teised kutseühingud). Kõik ESAÜ juhatuse liikmed tegutsevad vabatahtlikkuse alusel ning töötasu neile aruandlusperioodil ei makstud. Olemasoleva juhatuse volitused kehtivad 2017. a maini.

Ühingu tegevjuhtimises ning raamatupidamise korralduses ei ole muudatusi toimunud. Tegevjuhtimise teenust osutab jätkuvalt Mariliis Männik-Sepp (O&M Konsult OÜ) ning raamatupidamise teenust JHM Profit OÜ.

Ühingu tegemiste paremaks organiseerimiseks ning põhikirjast tulenevate ülesannete tõhusamaks täitmiseks on moodustatud kolm komisjoni: revisjonikomisjon, eetikakomisjon ning koolitus- ja arenduskomisjon. Uuendati koolitus- ja arenduskomisjoni põhikirja. Vahetusid osade komisjonide liikmed. Komisjonide liikmete töö on vabatahtlik ning ei kuulu tasustamisele. Komisjonide tegevused aruandeperioodil olid järgmised: revisjonikomisjon andis hinnangu ESAÜ majandusaasta aruandele ning koolitus- ja arenduskomisjon korraldas 2015. aasta koolituskava elluviimist ning koostas ühingu 2016. aasta koolituskava.

Aruandeperioodil toimus 11 juhatuse koosolekut, täiendavalt tegi juhatuse 4 otsust kirjaliku menetluse teel. Ühingu tegevust puudutavaid küsimusi arutas juhatuse aktiivselt ka e-posti vahendusel. Osaleti Rahandusministeeriumi moodustatud kutsekomisjoni töös ning hoiti ja arendati koostöösuhteid ESAÜ partneritega. Samuti tehti koostööd Baltimaade ja Põhjamaade IIA-dega ning osaleti Euroopa IIA-de CEO-de töögrupi töös. Ühingu esimees osales aprillis Pekingis toimunud IIA Global Council'il (ülemaailmne IIA kohalikke liikmesorganisatsioone hõlmav üldkoosolek) ning tegevjuht osales septembris Pariisis toimunud ECIIA General Assembly'l (ECIIA liikmesorganisatsioone hõlmav üldkoosolek).

Ühingu põhikirja viidi sisse muudatused, mis kinnitati 14. mail toimunud üldkoosolekul. Põhilised muudatused hõlmasid järgmist: IIA ja ECIIA viidete täpsustamine, mittetulundusühingute seadusest tulenevate põhimõtete selgem kajastamine, üldkoosoleku ülesannete sõnastuse täpsustamine, liikmelisuse peatamise võimaluse kajastamine, liikmetasude määramine ja maksmine, ühingust väljaastumine, auliikmete käsitlemine, mõistete korrigeerimine ja keeleline toimetamine.

Juulikuust alates jagatakse Tallinnas ühist kontoripinda Audiitorkogu ja Eesti Raamatupidajate Kojaga aadressil Tartu mnt 50. Üüritava pinnal jagatakse Audiitorkoguga ühte tuba, kus hoiustatakse ühingu dokumente ja muid varasid ning kontori ruumidesse on kolitud ka ESAÜ raamatukogu. Täiendavalt on ESAÜ-l võimalik kasutada samas asuvat koosolekuruumi oma nõupidamiste ja seminaride korraldamiseks.

Tegevuste paremaks organiseerimiseks ning tööpõhimõtetes ühtse lähenemise tagamiseks jätkati ühingu tegevust reguleerivate kordade ajakohastamist ning uute loomist. Vaadati läbi auliikmete statuut, kinnitati liikmete haldamise kord ning uuendati raamatupidamise sise-eeskirja. Täiendavalt koostati koolituste korraldamise põhimõtted ning koolitustel osalemise põhimõtted. Koostati ning viidi ellu tegevuskava ühingu põhikirjast ja strateegilistest eesmärkidest tulenevate ning IIA ees võetud ülesannete täitmiseks. Kokkuvõttes oli juhatusel ja tegevjuhil aktiivne aasta ühingu eesmärkide täitmiseks.

Liikmeskond

Aruandeperioodi lõpuks oli ühingu 222 aktiivset liiget, mis on 7 liiget enam võrreldes eelmise aastaga. Aasta jooksul liitus ESAÜ-ga 24 uut tegevliiget, kellest 7 liitus ühinguga novembris toimunud liitumiskampaania raames. Aasta jooksul astus ühingust välja 18 liiget. Liikmelisus oli erialasest tööst eemaloleku tõttu peatatud kuuel liikmel, kellest üks aasta jooksul oma liikmelisuse taastas. Kõik ESAÜ liikmed on ühtlasi ka IIA liikmed.

Ühingu liikmeskonnast 39% moodustavad avaliku sektori esindajad, 19% liikmetest töötavad finants- või kindlustusvaldkonnas ning 7% on audiitorbüroode esindajad. Ülejäänud tegevusvaldkonnad on vähemal määral esindatud.

ESAÜ liikmetasu oli 2015. aastal 70 eurot, mis sisaldab 14,25 euro ulatuses ka IIA liikmetasu. ESAÜ liikmetasu summaarset suurust ei ole muudetud alates 2011. aastast.

2015. aasta lõpu seisuga oli 82 tegevliiget ehk 38% ühingusse kuuluvatest siseaudiitoritest erinevate rahvusvaheliste sertifikaatide omanikuks. Nendest omas 31 CIA, 50 CGAP, 6 CRMA, 4 CCSA, 2 ACCA, 2 CFE, 2 CISA, 1 CFSA ja 1 CPIA sertifikaati. Siseriikliku kutsetunnistust (atesteeritud siseaudiitor või avaliku sektori siseaudiitor) omas ligikaudu kolmandik liikmeskonnast. Sertifitseeritud ESAÜ liikmete nimekiri on avalikustatud ühingu kodulehel. Sertifikaatide arvus oodatakse edaspidi jätkuvalt kasvavat trendi.

ESAÜ liikmete seas viidi aasta lõpus läbi küsitlus, millest saadi väärtuslikku tagasisidet ühingu tegevuste ning liikmete ootuste ja vajaduste kohta. Auliikmeid aruandeaastal ei nimetatud. Juba teist korda tunnustati aastalõpuseminaril liikmete ettepanekute alusel aasta silmapaistvamaid. 2015. aasta laureaadiid olid kategoorias: „Aasta tegu“ – siseaudiitorite aastakonverents 2015 (projektijuht Karin Karpa) ning „Aasta siseaudiitor“ – Mariliis Männik-Sepp.

ESAÜ põhitegevus

2015. aastal oli ühingu põhitegevuse juures kandvalt märksõnaks ühingu 15. tegevusaasta tähistamine. Ühingu põhitegevuse eesmärgiks oli juubelikonverentsi, koolituste ja muude liikmeid ühendavate ürituste korraldamine liikmete kutseoskuste tagamiseks ja tõstmiseks ning omavahelise suhtlemise soodustamiseks. Lisaks sellele oli jätkuvalt olulisel kohal liikmete kaasamine ühingu tegemistesse, suurendamaks kuuluvustunnet ja võimaldades täita liikmete ootusi ja vajadusi. Samuti kommunikatsiooni parandamine teabe paremaks kahepoolseks liikumiseks ja info operatiivsemaks edastamiseks liikmetele. Lisaks jätkati ühingu dokumentatsiooni korrastamist.

Eesmärkide täitmiseks teostati aruandeperioodil järgmised tegevused:

Korraldati 14 erinevat liiki koolitust ja seminari, sh Baltimaade siseaudiitoreid ühendav ümarlaud ning ESAÜ 15. a juubelile pühendatud 2-päevane rahvusvaheline konverents. ESAÜ juubeliaasta puhul pakuti mais toimunud üldkoosolekul ühingu liikmetele torti ning tehti ühisplitt, oktoobris toimunud juubelikonverentsi raames maitsti juubelitorti konverentsi esimese päeva õhtul toimunud vastuvõtul ning aasta kulmineerus detsembris toimunud aastalõpuseminariga, kus ühingu liikmetele jagati juubeliaasta meeneid – ESAÜ rinnamärke ning ühingu juubeli logoga vihmavarjusid.

Kokku toimus aasta jooksul koolitusi, seminare ja konverents mahus 151 CPE tundi. Üritused olid osalejate arvu poolest edukad, sh võttis aastakonverentsist osa küllalisi seitsmest erinevast riigist ning osalejaid oli kokku üle 170 inimese. ESAÜ liikmetest koolitajad esinesid 14 erineval üritusel (koolitus, seminar, konverents), kusjuures koolitanud või modereerinud üritusi on 21 erinevat inimest. Jätkati infohommikute korraldamisega Tallinnas ja Tartus. Kokku toimus 8 infohommikut kogumahus 16 CPE tundi. Ürituste sarja „Kollegile külla“ raames toimus kaks külastust erinevatesse asutustes.

Kokku toimus 2015. aastal erinevaid üritusi 167 CPE eest. ESAÜ liikmete aktiivsus erinevatel üritustel osalemisel on olnud rohke, mida näitab käesoleval aastal esmakordselt kogutud statistika: 12 inimest on osalenud kaheksal ja enamal koolitusel/üritusel/seminaril. ESAÜ üritustel on osalenud vähemalt 1 kord aastas 169 liiget 222st (76% liikmetest), sh koolitustel 163 inimest (73% liikmetest). Erinevail üritustel osalenud mitteliikmeid on 59. Kokku on ESAÜ üritustel osaletud 648 korda. Keskmiselt on ESAÜ liige osalenud ESAÜ üritustel 2,9 korda aastas.

Kuivõrd sarnaselt eelnenud aastaga oli üheks aasta märksõnaks liikmete kaasamine, siis korraldati palju erinevaid ühistegevusi (sh varem mainitud infohommikud, „Kollegile külla“ üritused ja jõuluüritus). Lisaks kasutati vabatahtlike liikmete panust ESAÜ komisjonide töös ning järgmiste ürituste korraldamisel: Balti siseaudiitorite ümarlaud, infohommikud, „Kollegile külla“ üritused ja aastakonverents. Samuti kaasati vabatahtlike järgmistesse tegevustesse: audititarkvara tööühm, raamatukogu töö korraldamine, artiklite kirjutamine ESAÜ Infolehte, IIA dokumentide tõlkimine, ESAÜ dokumentide arhiivi digitaliseerimine jne. Kokku osales aasta jooksul vabatahtlikes tegevustes üle 30 liikme. Juhatus tänas vabatahtlike ühingu aastalõpuseminaril ning kinkis tänutäheks ESAÜ meeneid.

Paremaks kommunikatsiooniks ühingu liikmete ja partneritega jätkati e-maili listi kasutamist ning anti välja infolehte. Aasta jooksul ilmus kolm mahukat väljaannet, mis jõudsid liikmeteni e-posti teel ning avaldati ka ühingu kodulehel. Ühingu dokumentatsioon digitaliseeriti.

Lisaks on märkimisväärt panustamine ülemaailmsesse CBOK uuringusse 2015 – uuring oli liikmetele eestikeelsena kättesaadav ning selles osalesid ka ESAÜ liikmed (kokku 57 osalejat, 26,4% liikmeskonnast). Olime osalusprotsendilt 11. kohal 106 osalenud riigi hulgas. Märkimisväärse verstapostina saab esile tuua ka audititarkvara tööühma saavutused – koostöös Audiitorkoguga arendati E-dok tarkvaras siseauditiaalne moodul, mis oleks funktsionaalne töövahend kõigile siseaudiitoritele. Samuti osaleti Kutsekoja algatatud OSKA projektis (Elsa Leiten ESAÜ esindajana) ning Audiitorkogu korraldatud arvestusalaste uurimustööde konkursis (hindamiskomisjonis Mare Timian). ECIIA ja EUROSAL iinis koostöö edendamiseks nimetati ESAÜ poolseks kontaktisikuks Terje Keerbergh.

ESAÜ teenused

Jätkuvalt pakub ESAÜ erinevaid teenuseid oma liikmetele ning teistele siseauditeerimise valdkonnast huvitatud isikutele. Aruandeaastal täienes ühingu raamatukogu kümne uue väljaandega, sh uute IIA CIA eksami õppematerjalidega ning IIA ajakirja „Internal Auditor“ numbritega. Raamatukogu kolis taas uude asukohta – ESAÜ kontorisse. Raamatukoguhoidja ülesandeid täidab alates kolimisest Mart Pechter.

Kodulehe ja liikmete listi kaudu vahendatakse liikmetele erialaseid töopakumisi nii liikmete tööandjatelt kui ka laiemaalt. Samuti vahendati koostööpartnerite koolituselast informatsiooni ning teavet erinevate siseriiklike ja välismaiste konverentside kohta.

ESAÜ on väljendanud valmisolekut pakkuda siseauditeerimise kutsetegevuse standardite alaseid kvaliteedihindamisi sarnaselt teistele IIA tütarorganisatsioonidele. 2015. aastal hindamisi läbi ei viidud. Siseauditeerimise kvaliteedi teemadel teadlikkuse tõstmiseks ning parimate praktikate ja kogemuste vahetamiseks kutsuti koostöös siseaudiitorite kutsekomisjoniga aasta lõpus kokku kvaliteediteemaline ümarlaud.

IIA tütarorganisatsioonina lasub ühingul kohustus teavitada oma liikmeskonda IIA tegevustest, edendada siseauditeerimise kutseala ning propageerida erialaste rahvusvaheliste kutseeksamite sooritamist oma erialase pädevuse kinnitamiseks. ESAÜ on nimetatud kohustuste täitmiseks edastanud IIA teavet oma suhtluskanalite vahendusel (ühingu koduleht, infoleht, liikmete e-posti list, ühingu Facebooki leht). Rahvusvaheliste eksamite sooritamise ning pideva enesetäiendamise nõuete täitmise kohta on liikmetele info pidevalt kättesaadav ühingu kodulehe kaudu.

Muude märkimisväärsete tegevustena tõlgiti 2015. aastal eesti keelde uuenenud IIA tegevusjuhendeid ning muid erinevaid IIA materjale: „Mõjusa riskijuhtimise ja kontrolli kolm kaitseliini“, „Kõik ühes tööpäevas: Pilk siseaudiitorite mitmekesistele kohustustele“. Rahandusministeeriumile tõlgiti lepingu alusel IIA „Kvaliteedihindamise Käsiraamat“.

Finantsjuhtimine

2015. aasta oli ühingu jaoks finantsiliselt stabiilne. Ühingu tuludest (77 369,92 eurot) moodustasid ca 70 % koolituste ja ürituste korraldamisest saadud tulud ning 14% liikmetasud. Muud tulud ca 16 % ulatuses olid seotud projektitegevuse ning sponsorlusega. Tegevus- ja muud kulud moodustasid kokku 77 566,99 eurot.

Tulenevalt ühingu mittetulunduslikust olemusest ja sissetulekute piiratud mahust on oluline tagada korrektne likviidsusriskide juhtimine. Juhatus on hoolikalt hinnanud võetud kohustuste täitmise võimekust ning on seda suutnud korrektselt teha. Tavapärasest suuremate kulutuste katmiseks (seoses juubeliaasta üritustega) arvestati kogutud reservidega. Tegemata jäid mitmed kavandatud kulud – rahvusvaheliste kutsetegevuse raampõhimõtete ja juubeliraamatu väljaandmine. Tulenevalt eelnevast oli ootuspärane majandusaasta kahjum summas -193,88 eurot.

Peamised tegevused 2016. aastal

Järgmisel aruandeperioodil keskendutakse ühingu põhitegevusele – prioriteediks on koolituste ja muude liikmeid ühendavate ürituste korraldamine liikmete kutseoskuste tagamiseks ja tõstmiseks ning omavahelise suhtlemise soodustamiseks. Esiletõstmist väärivad iga-aastase siseaudiitorite konverentsi, Skandinaavia ja Baltikumi siseaudiitoreid ühendava ümarlaua ning IIA metoodikal baseeruva kvaliteedihindamise koolituse korraldamine. Koolitus- ja arenduskomisjoni toetamiseks koolituste organiseerimisel värvatakse koolituste koordinaator.

Suuremad arendustegevused puudutavad kodulehe funktsionaalsuse parandamist ja sellega seoses Infolehe formaadi uuendamist. Uude aastasse jääb ka audititarkvara valmimine. Lõpule viiakse 2015. aastal alustatud projektid ja muud tegevused, millest olulisemad on juubeliraamatu väljaandmine, ühingu strateegia uuendamine ning erinevate ühingu töökordade väljatöötamine ning ajakohastamine. Jooksvalt vahendatakse partnerorganisatsioonide informatsiooni ning tõlgitakse IIA olulisi dokumente.

Lisaks on prioriteetseteks tegevusvaldkondadeks koostöösuhete edendamine seniste partneritega ning koostöösuhete arendamine kõrgharidusasutustega. Tähelepanu pööratakse ka kutseala populariseerimisega seotud tegevustele.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Varad		
Käibevara		
Raha	28 704	29 255
Nõuded ja ettemaksed	2 828	2 229
Kokku käibevara	31 532	31 484
Kokku varad	31 532	31 484
Kohustused ja netovara		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksed	1 883	1 641
Kokku lühiajalised kohustused	1 883	1 641
Kokku kohustused	1 883	1 641
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	29 843	25 596
Aruandeaasta tulem	-194	4 247
Kokku netovara	29 649	29 843
Kokku kohustused ja netovara	31 532	31 484

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	11 206	10 898
Tulu ettevõtlusest	65 683	28 086
Muud tulud	430	0
Kokku tulud	77 319	38 984
Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud	-70 157	-31 548
Tööjõukulud	-7 239	-2 905
Muud kulud	-169	-352
Kokku kulud	-77 565	-34 805
Põhitegevuse tulem	-246	4 179
Muud finantstulud ja -kulud	52	68
Aruandeaasta tulem	-194	4 247

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-246	4 179
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-599	-441
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	242	-55
Laekunud intressid	52	68
Kokku rahavood põhitegevusest	-551	3 751
Kokku rahavood	-551	3 751
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	29 255	25 504
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-551	3 751
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	28 704	29 255

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2013	25 596	25 596
Aruandeaasta tulem	4 247	4 247
31.12.2014	29 843	29 843
Aruandeaasta tulem	-194	-194
31.12.2015	29 649	29 649

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

ESAÜ majandusaastaaruanne 2015. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad EV Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

ESAÜ tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääki Swedbank-is. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2015 hinnatakse ümber eurodesse Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel, mis kehtib bilansipäeval. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES finantstulu või -kuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud Euroopa Keskpannga valuutakursid tehingu toimumise päeval.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad:

Ostjate tasumata summad on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures on nõuet iga konkreetse kliendi vastu hinnatud eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Nõuded on bilansis alla hinnatud tõenäoliselt laekuva summani, lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Annetused ja toetused

Saadud annetused ja toetused:

Mitte-sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need tasutakse). Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid (sh mitterahalisi annetusi ja toetuseid) kajastatakse lähtudes sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud). Annetusi ja toetuseid, mis on oma olemuselt sissemaksed mittetulundusühistu põhikapitali ei kajastata tuluna tulemiaruanDES vaid kajastatakse netovara muutusena bilansis ja netovara muutuste aruandes. Annetust või toetust, mis on küll mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega, ei loeta sihtotstarbeliseks annetuseks ning kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel.

Tulud

Tasud ühingu liikmetelt:

Liikme-ja sisseastumismakse ning muid mitte-sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mille eest neid on kohustatud tasuma. Juhul, kui laekumine on ebakindel, on ESAÜ juhatusel õigus võlgniku liikmelisus peatada või lõpetada.

Teenuste ja maksete vahendamine:

Teenuste ja maksete vahendamisel (näiteks IIA liikmemaks) kajastatakse summad vastavalt nõude ja kohustusena. TulemiaruanDES kajastatakse vajadusel ainult vahendamisest teenitud netotulu või tekkinud netokulu.

Tulu ettevõtlusest:

Tulu ettevõtlusest kajastatakse tekkepõhiselt realiseerimise printsiibi alusel.

Intressitulud:

Intressitulud kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruanDES.

Seotud osapooled

ESAÜ seotud osapoolteks loetakse mittetulundusühingu tegev- ja kõrgem juhtkonda, nende pereliikmeid ning kõigi eelnimetatud isikute valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

ESAÜ liikmeid ühingu seotud osapoolteks mingil viisil ei loeta.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Swedbank pangakonto	23 704	14 255
Swedbank deposiidikonto	5 000	15 000
Kokku raha	28 704	29 255

Deposiidikontole kantud summa on hoiustatud 12.kuuks (364 päeva) alates 30.03.2015 kuni 29.03.2016. Intressimäär on 0.45% aastas ning arvestuslik intressi summa hoiustamisperioodi lõpus on 19,32 eurot.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	140	140
Ostjatelt laekumata arved	140	140
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	425	425
Muud nõuded	14	14
Intressinõuded	14	14
Ettemaksed	2 249	2 249
Tulevaste perioodide kulud	223	223
Muud makstud ettemaksed	2 026	2 026
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 828	2 828
	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	975	975
Ostjatelt laekumata arved	975	975
Muud nõuded	68	68
Intressinõuded	68	68
Ettemaksed	1 186	1 186
Tulevaste perioodide kulud	16	16
Muud makstud ettemaksed	1 170	1 170
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 229	2 229

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	141	166	84
Sotsiaalmaks	244	285	139
Kohustuslik kogumispension	23	22	12
Töötuskindlustusmaksed	17	21	13
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	425	494	248

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 232	1 232
Maksuvõlad	494	494
Muud võlad	157	157
Muud viitvõlad	157	157
Kokku võlad ja ettemaksed	1 883	1 883
	31.12.2014	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	823	823
Maksuvõlad	248	248
Saadud ettemaksed	570	570
Muud saadud ettemaksed	570	570
Kokku võlad ja ettemaksed	1 641	1 641

Lisa 6 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2015	2014
Koolitustasud	54 833	26 514
Muud projekti tulud	8 850	512
Reklaami ja kuulutuste avaldamine	0	60
Muud erakorralised tulud	2 000	1 000
Kokku tulu ettevõtlusest	65 683	28 086

Lisa 7 Muud tulud

(eurodes)

	2015	2014
Muud äritulud	430	0
Kokku muud tulud	430	0

Muude tulude all on kajastatud IIA liikmemaksu vahendamisest teenitud netotulu.

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2015	2014
Koolitusruumide rent	5 638	1 708
Lektoritasud, ettekanded	10 074	5 868
Seminariteeindus jms	20 801	9 267
Koolitustega seotud muud kulud	6 542	2 344
Tõlketeenused	3 675	540
Muud trükiste väljaandmisega seotud kulud	5 129	0
Tegevjuhi- ja asjaajamisteenus	7 704	5 800
Raamatupidamisteenused	2 424	2 033
IT ja side kulud	180	147
Büroorumide rent	1 152	0
Kommunaalkulud	242	0
Esindus- ja vastuvõtukulud	7	153
Kulutused kingitustele	2 792	127
Töölähetuskulud	1 931	988
Liikmeks olemise tasud	630	630
Muud kulud	1 236	1 943
Kokku mitmesugused tegevuskulud	70 157	31 548

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	5 410	2 168
Sotsiaalmaksud	1 829	737
Kokku tööjõukulud	7 239	2 905

Lisa 10 Muud kulud

(eurodes)

	2015	2014
Konverteerimiskulu	-48	99
Riigilõivud	7	6
Muud	210	247
Kokku muud kulud	169	352

Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2015	31.12.2014
Füüsilisest isikust liikmete arv	227	218
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2015	2014
Arvestatud tasu	1 015	420

ESAÜ seotud osapoolteks loetakse mittetulundusühingu tegev- ja kõrgem juhtkonda, nende pereliikmeid ning kõigi eelnimetatud isikute valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

ESAÜ liikmeid ühinguga seotud osapoolteks mingil viisil ei loeta.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu 1015.- eurot on käsunduslepingute alusel makstud tasu ESAÜ poolt korraldatud erialaste koolituste ettevalmistamise ja läbiviimise eest.